

Trouw B.V.

Jacob Bontiusplaats 9

1018 LL Amsterdam

Postbus 859

1000 AW Amsterdam

Telefoon 020 - 562.94.44

Telefax 020 - 668.03.89

Internet www.trouw.nl

E-mail redactie@trouw.nl

Postbankrek.nr. 9.11.33

ING bankrek.nr. 65.84.35.701

Handelsregisternr. 33.141.363

Minister van Economische Zaken, Landbouw en
Innovatie, de heer M. Verhagen
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Amsterdam, 31 mei 2011

Geachte minister Verhagen,

Met deze brief verzoek ik mede namens de
redactie van Trouw (Postbus 859, 1000 AW Amsterdam) tot openbaarmaking van
documenten over het tabaksbeleid in de afgelopen tien jaar. Eerder, op 26 mei 2011, heb ik
mijn verzoek op het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport mondeling kenbaar
gemaakt en toegelicht.¹ Hierbij bevestig en specificeer ik schriftelijk het verzoek.

Het verzoek

Wij willen ons een beeld vormen van de wijze waarop de tabaksindustrie, rechtstreeks of via
derden, in de afgelopen tien jaar invloed heeft gehad op het Nederlandse tabaksbeleid,
gedurende de perioden van de VWS-ministers Borst (deels), Bomhoff/De Geus, Hoogervorst,
Klink en Schippers.

Met betrekking daartoe vragen wij om een kopie van onder meer schriftelijke en digitale
correspondentie, gespreksverslagen, verzoeken tot afspraken en de bijbehorende
correspondentie, onderzoeksrapporten en de onderliggende stukken, inzage in contacten
met de tabaksindustrie, gelieerde instellingen en gelieerde vertegenwoordigers van de
tabaksindustrie. Deze opsomming is niet uitputtend, het verzoek is tevens gericht op alle
overige stukken, documenten of gegevensdragers die in het licht van het verzoek mogelijk
relevante informatie bevatten.

Het Wob-verzoek heeft betrekking op de periode 1 januari 2000- 1 juni 2011. Het verzoek is
gericht tot vijf ministers: de ministers van Algemene Zaken; Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
Economische zaken, landbouw & innovatie; Financiën en Buitenlandse zaken en de onder
hun verantwoordelijkheid werkzame instellingen, diensten of bedrijven.

¹ Bij dit overleg waren namens de Minister van VWS aanwezig Directie Communicatie
VWS; . Wob-coördinator bij de Directie Communicatie; de beleidsambtenaren
en van het beleidscluster Gezond Leven van de Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en Preventie (VWS) en ondergetekende, namens dagblad Trouw.

Vooroverleg

Omdat Trouw zich realiseert dat dit verzoek omvangrijk is hebben wij voorafgaand aan de schriftelijke indiening verzocht om een onderhoud met VWS, ervan uitgaande dat de kern van de documenten bij dit ministerie ligt. (Bij een eerder, soortgelijk Wob-verzoek van mij over tabaksdocumenten uit de periode 1950-1990, ingediend bij vijf ministeries (1999) werd de coördinatie in handen gelegd van het ministerie van VWS.)

Op 26 mei 2011 is er overleg geweest op het departement, waarbij Trouw het Wob-verzoek kenbaar heeft gemaakt en uitleg heeft gegeven. Daarbij kwam van de zijde van het departement de wens naar voren het Wob-verzoek zoveel als mogelijk te concretiseren. Die wens is alleszins begrijpelijk, mede gezien de omvang van dit verzoek.

De concretisering volgt in deze brief. Met nadruk herhalen wij dat het verzoek zich niet beperkt tot de onderwerpen die worden opgesomd. Zoals tijdens het overleg op 26 mei 2011 naar voren is gebracht, is het ondoenlijk alle thema's waarbij tabaksbeleid al dan niet op de voorgrond een rol speelt, te benoemen. Het verzoek ziet derhalve ook op niet nader gespecificeerde thema's waarbij tabaksbeleid een rol speelt.

Mede met het ook daarop en ten behoeve van een goede en georganiseerde afhandeling van het verzoek, is tijdens het overleg bij VWS met beleidsambtenaren

en van het beleidscluster Gezond Leven van de Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VWS) afgestemd dat bij het zoeken en beoordelen van de gevraagde documenten op frequente basis telefonisch overleg zal kunnen plaatsvinden tussen hen en mij, om te bepalen over welke documenten wel een beslissing over openbaarmaking gewenst is en met betrekking tot welke documenten een dergelijke beslissing achterwege kan blijven, omdat ik in veel gevallen op voorhand al kan aangeven dat die documenten voor mijn verzoek niet relevant zijn. Dit voorkomt onnodig werk aan de zijde van de ministeries.

Vijf ministers

Dit verzoek op grond van de Wet Openbaarheid van bestuur wordt aan de vijf hierboven genoemde ministers gestuurd, met het verzoek om per ministerie na te gaan welke documenten onder welke minister berusten en daarover een beslissing tot openbaarmaking te nemen.

Trouw zoekt documenten waarin informatie besloten ligt over contacten met de nationale en internationale tabaksindustrie en de aan deze bedrijfstak gelieerde instellingen, in de breedste zin. Hoewel het verzoek daartoe niet is gelimiteerd, kunnen wij daarvan in ieder geval de volgende voorbeelden geven:

1. contacten met de brancheorganisaties voor tabaksdetailhandel NSO, de contacten van belanghebbenden met de Voedsel- en Waren Autoriteit en het RIVM;
2. contacten met algemene werkgevers-, werknemers- en bedrijfsorganisaties, zoals bijvoorbeeld VNO/NCW, Koninklijk Horeca Nederland, vakorganisaties, bedrijven en brancheorganisaties op het gebied van ventilatie;
3. contacten met belangenorganisaties, zoals bijvoorbeeld, Stichting Sigaretten Industrie, Stichting Rokersbelangen, Forces Nederland, Stichting Red de Kleine Horeca, Vereniging Nederlandse kerftabakindustrie;
4. Lobby-, advies- en public affairs-activiteiten van individuen en bureaus, zoals bijvoorbeeld Boer en Croon, Pauw Sanders Zeilstra Van Spaendonck, die contacten hebben gezocht met ministeries over onderwerpen die het tabaksbeleid raken;
5. contacten met onderzoekers en vertegenwoordigers van bureaus en organisaties, gelieerd aan de tabaksindustrie, zoals bijvoorbeeld SEO Adviesbureau, INBIFO (*Institut für Biologische Forschung*);
6. de advisering van derden, gevraagd en ongevraagd, zoals externe wetenschappers, aan ministeries over onderwerpen de tabaksindustrie betreffende, zoals bijvoorbeeld op het gebied van accijnzen, ventilatie in horecabedrijven, campagnes ter ontmoediging van het roken;

7. verklaringen over eventuele conflicterende belangen van in en externe adviseurs op het gebied van het tabaksbeleid.

Hieronder volgt een (opnieuw, niet volledige) opsomming van de hoofd- en sub-thema's waarover wij tevens de documenten zouden willen ontvangen.

8. **Ingrediënten tabak**, openbaar maken van ingrediënten tabak, openbaar maken van de werking/effecten van ingrediënten tabak en hun samenwerking zowel bij roken als bij meerroken, toevoegingen aan tabak, filter, sigarettenpapier en andere middelen, actuele ontwikkelingen toevoegingen tabak en nieuwe regelgeving, menthol en suikers in tabak, de rechtszaak van tabaksfabrikanten tegen de Staat.

9. **accijnzen tabak**, accijnzen als onderdeel van de ontwikkeling/vernieuwing van de belastingplannen, smokkel en namaak tabaksproducten, minimum en maximum inhoud tabakverpakkingen, minimum inhoud tabak in sigaren, handhaving eisen wanneer tabaksproduct onder welke accijns valt, de beperking van verschuiving tussen categorieën, OLAF en ECOFIN, accijnszegels, verkoop van tabaksproducten in Tax Free Shops, verlaging van hoeveel sigaretten/tabak die mogen worden meegenomen uit andere landen, gelijktrekken accijnzen sigaretten en kerftabak, jaarlijkse belastingplannen, indexering tabaksaccijnzen, tabaksaccijnzen en de consumentenprijsindex, oormerken van accijnsinkomsten voor tabakontmoediging, heffen van extra accijns voor tabakontmoediging.

10. **testen en meten van tabakproducten en emissie**, VWA en RIVM.

11. **verpakking van tabak**, waaronder gezondheidswaarschuwingen, Stoppen-met-roken infolijn en website op alle verpakkingen, opnemen afbeeldingen in de gezondheidswaarschuwing, aanpassen van de gezondheidswaarschuwing, (jaarlijkse) rolatie gezondheidswaarschuwingen, generieke verpakkingen, verpakkingen als marketinginstrument van de tabaksindustrie, intellectueel eigendom van verpakkingen, verpakking van tabaksproducten en vrijheid van meningsuiting.

12. **discussies, nieuwe producten en NRT**, waaronder verboden en geboden nieuwe tabaksproducten, grens tussen tabaksproducten en farmacologische producten, houding ten opzichte van tabakgebruik: roken moet mogen, roken is een eigen keuze, leefstijl is eigen verantwoordelijkheid, expertisecentrum tabakontmoediging, monitoren van tabakgebruik, educatie, informatie en stimuleren van verandering kennis, houding en gedrag bij de bevolking.

13. **ventilatie en (mee)roken**, waaronder passief roken, preventie van (mee)roken, stoppen-met-roken ondersteuning, gedragsmatige ondersteuning stoppen-met-roken, farmacologische ondersteuning stoppen-met-roken, stoppen-met-roken ondersteuning in de zorg, vergoeding stoppen-met-roken ondersteuning in het basispakket, vergoeding farmacologische ondersteuning stoppen met roken in basispakket, opgenomen in de lijst medicijnen die vergoed worden, vergoeding gedragsmatige ondersteuning stoppen met roken via vergoeding eerste lijns psychologische ondersteuning, aanbod stoppen met roken ondersteuning in zorg, aanbod stoppen met roken ondersteuning in zorgverzekering-stoppen-met-roken in opleiding van zorgprofessionals, voorlichting over gevaren van (mee)roken volwassenen en jeugd.

14. **uitvoering van wetten en Europese richtlijnen**, waaronder uitvoering van FCTC (kaderverdrag inzake tabakontmoediging), afspraken binnen de overheid over beperking invloed van tabakindustrie op beleidsontwikkeling, uitvoering Tabakswet, ontwikkeling Tabakswet, waaronder de Voedsel- en Warenautoriteit, het RIVM, controle op de advertentie, sponsoring en promotionele activiteiten van de tabaksindustrie, social media, in horecagelegenheden, films, televisieprogramma's e.d., budget voor tabakontmoediging, EU Tobacco Product Directive.

15. **maatregelen rookvrij beleid**, waaronder rookvrije openbare gebouwen, -rookvrije horeca, breed en specifiek de kleine horeca, uitzondering rookverbod voor kleine horeca, rookvrije werkplek, andere rookvrije plekken in de tabakwet zoals openbaar vervoer, winkels, luchthavens, nieuwe ontwikkelingen rookverboden en rookvrije ruimtes/plekken zoals perrons, voetbalvelden, voetbalstadions, ingangen openbare gebouwen, schoolpleinen, ziekenhuizen, verzorg- en verpleeghuizen, auto's met kinderen in de auto e.d., verkoop(verboden) van tabaksproducten, zoals bij voetbalvereniging, horecagelegenheden, supermarkten, sigarettenautomaat e.d., beperking aantal verkoopvergunningen tabaksproducten, verminderen aantal verkooppunten tabak, - tabaksproducten niet meer zichtbaar opstellen op alle verkooplocaties, leeftijdsgrens verkoop tabaksproducten, handhaving van de tabakwet o.a. op rookverboden, leeftijdsgrens e.d. en hoogte van de boetes en straffen.

16. **economische maatregelen**, waaronder (stimulerings)subsidies voor het kweken van tabak, (stimulerings)subsidies voor het verwerken van tabak, stimuleringssubsidies voor het kweken van cash crops zoals tabak, regionale (economische en werkgelegenheid) ontwikkelingen en tabakindustrie, verbod op reclame op verkoopplaatsen zoals bij sportkantines, drogist, e.d. en de handhaving van die regel.

17. **contacten met de tabakindustrie en gelieerde organisaties** van ambtenaren van ministeries, ministers, minister-presidenten.

18. **adviezen, correspondentie** van en met de volgende personen en instanties:

(thans em.) hoogleraar belastingrecht Rotterdam en adviseur bij het Centraal Plan Bureau;

(thans em.) hoogleraar toxicologie te Amsterdam;

(thans em.) toxicoloog/biochemicus aan de Katholieke Universiteit van Leuven;

(thans em.) hoofddocent afdeling Psychologie van de Universiteit van Amsterdam;

(thans em.) hoogleraar stralingsgenetica en chemische

mutaenese in Leiden;

(thans em.) hoogleraar biologische toxicologie in Utrecht;

(thans em.) hoogleraar biochemische oncologie in Leiden;

(thans em.) hoogleraar toxicologie in Wageningen;

(thans em.) hoogleraar farmacologie in Nijmegen;

hoogleraar consumentengedrag, productontwikkeling in

Wageningen;

(thans em.) voorheen werkzaam bij het Nederlands Kanker Instituut / Antoni van

Leeuwenhoek Ziekenhuis;

(thans em.) hoogleraar social and behavioral sciences in Tilburg;

(thans em.) (overleden in 2010), voormalig directeur TNO-IMG, TNO-SCMO, Enero en voormalig eigenaar Promikron;

Correspondentie van en met advocaten, onder wie mr. en anderen, van kantoren Brauw, Blackstone & Westbroek in Nederland; van Shook, Hardy & Bacon in onder meer Londen, Kansas City en Washington; van Covington & Burling in onder meer Brussel, Londen, New York en Washington.

De wettelijke termijn

In het overleg op 26 mei 2011 is door Trouw meegedeeld dat, gezien de omvang dit verzoek, er van haar kant niet de hand zal worden gehouden aan de termijn, zoals gesteld in de Wet Openbaarheid van Bestuur. Trouw hecht er wel aan een redelijke termijn te hanteren en verzoekt de vijf ministeries uiterlijk op 1 september 2011 een beslissing te nemen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

In geval van het uitblijven van een besluit binnen die termijn, behouden Trouw en ondergetekende zich het recht voor om, indien zij dat nodig achten, de haar ter beschikking staande wettelijke middelen aan te wenden om besluitvorming binnen een redelijke termijn af te dwingen.

Tot slot verzoek ik u verdere correspondentie inzake dit Wob-verzoek tot mij te richten, per adres

Wij zijn u op voorhand zeer erkentelijk voor de medewerking.

Hoogachtend,
mede namens dagblad Trouw,